

«Нива» піднялася у турнірній таблиці

Дівчата зрізають коси і туго шнурують берці

Не забудьте перевести годинники!

В Україні переводять годинники на зимовий час в останню неділю жовтня. Цьогоріч це потрібно зробити у ніч з 25 на 26 жовтня. Зокрема, о 4:00 ранку 26 жовтня стрілки годинника переводять на одну годину назад.

9 786177 229819

плюс Тернопільщина

№43 (561), середа
22 жовтня 2025 року

Свобода

Незалежна громадсько-політична газета

8 сторінок

Слава Україні! Героям Слава!

На ювілейній ноті

Газеті «Свобода» - 35 років

26 жовтня 1990 р. у світ вийшов перший номер нашої газети "Свобода". Щоправда, тоді нове видання називалося "Відродження". Час був такий - час відродження...

У повітрі уже пахло вільною Україною, газетарі хотіли писати по-новому - щиро, чесно. Читачі прагнули довідатися приховану роками правду про визвольні змагання, про українських патріотів, які віддали життя за рідний край, про червоний терор, про репресії. І газета, що у скорому часі отримала нову назву "Свобода", дала читачеві ту інформацію, на яку він чекав.

Видання почало розходитися сотисядчними тиражами, його читали далеко за межами Тернопілля - на Донбасі, у Прибалтіці, Канаді, США та інших кутках світу.

Від першого номера газети і донині у бібліотеках, архівах, музеях області, де є підшивки нашого видання за всі роки існування, усі зацікавлені можуть читати, гортаючи "Свободу", історію нашого краю.

Адже у першій обласній газеті вільної України журналісти описували те, що відбувалося на теренах нашого краю, позиції і думки депутатів Верховної Ради першого демократичного скликання, вели фоторепортажі з мітингів, народних віч, з приємних подій, коли відкривали той чи інший соціальний заклад, і з сумних, коли люди мали міжконфесійні конфлікти у селах, коли руйнували колгоспи, розвальновали промислові гіганти тощо.

Газетарі "Свободи" завжди йшли у ногу з часом - описували доленосні, але не завжди радісні, а часами й досить трагічні події на Майдані, під час Революції Гідності, коли почалася війна на Сході України, що, на жаль, триває і досі.

Видання тоді ще Тернопільської обласної ради народних депутатів заслужено називали народною газетою. Згодом засновниками "Свободи" стали обласна рада та обласна державна адміністрація. Після роздержавлення наша газета, як і сотні інших видань, пішла у вільне плавання. І, на жаль, не у найкращий час. У державі насталася економічна криза, згодом виникли коронавірусні проблеми. Тепер маємо повномасштабну війну. Нема обіцяної державної підтримки, нема обіцяних міжнародних грантів. Є тільки зростання цін на папір, на друк, на послуги пошти, на оренду за приміщення тощо.

Але ми не скаржимося, бо знаємо, що нині складно усім. Найбільша біда - у країні триває війна. Відтак і змінилися теми, які висвітлюємо на сторінках "Свободи". Пишемо про загиблих та поранених героїв, про тих, хто повернувся з полону, про вимушених переселенців, про волонтерів. Прагнемо вислухати і підтримати кожного, хто приходить у редакцію за порадою та розрадою, хто хоче опублікувати на сторінках видання свою життєву історію, вірш чи бувальщину.

Уже в минулому наша співпраця з обласною друкарнею у Тернополі на вулиці Куйбишева, де було надруковано перший номер нашого видання, з друкарнею видавництва "Збруч", де нині ринкові гуртовні та секонд-хенд, від чого не раз стискається серце.

Редакція газети "Свобода" нині розташована у Тернополі у приміщенні видавництва "Збруч". Завжди раді відвідувачам, авторам, рекламодавцям Тарас Савчук, Віктор Уніят, Галина Вандзеля, Наталя Гаврішко, Оксана Волошина, Галина П'ятківська.

Дякуємо журналістам, які були з нами у різні роки - Ользі Кушнерик, Зоряні Деркач, Василю Томищу, Михайлові Івашку, Владі Собуцькій, Василю Тракалу, Олександрі Ліберному, Тетяні Бойко, Ігорю Фарині, Лідії Хмільяр, Ярославу Мармашу, Миколі Шоту, Ганні Крайневій, Ганні Костів-Гусці, Ганні Миколаєнко, Лідії Шевчук, Ярославі Штокало, Галині Телішук, Андрію Зюбровському та багатьом іншим.

Пишаємося колишнім працівником

редакції Русланом Доротяком, який захищає державу на фронті.

Також дякуємо редакторам, які у різні роки очолювали наше видання, світлої пам'яті Миколі Вишневському та Миколі Ротману, а також - Степану Слюзару, Богдану Новосядлому, Зіні Кушніруку, Михайлу Лисевичу, Віктору Уніятю.

Останні два роки газету "Свобода" очолює Тарас Савчук. Він прагне, щоб газета була авторитетною, популярною, щоб до читача надходила лише компетентна, правдива і перевірена інформація.

Вважаємо за необхідне згадати світлої пам'яті працівників газети Костя Валігуру, Богдана Приймака, Володимира Сушкевича, Богдана

Скоробогатого, Ірину Бурич, Дениса Захарчука, Михайла Левицького, Григорія Грещука, подружжя Коверків та Радковських, Василя Ковальчука, Миколу Лівінського, Галину Сторожук, Олега Грушковика, Тетяну Савків, активних позаштатних дописувачів Ярослава Бачинського, Ігоря Дуду та багатьох інших.

А ще у ювілейний час 35-річчя газети "Свобода" дякуємо усім нашим партнерам, а особливо читачам, які не віддали перевагу безмежній інтернетній інформації, а залишилися вірними друкованому газетному слову, яке завжди можна залишити для майбутніх поколінь...

Колектив редакції газети "Свобода"

26 жовтня відзначатимемо день святого великомученика Димитрія Солунського (Мироточиця) – одного із найбільш шанованих святих в Україні, який за християнську віру був пронизаний списами римських воїнів.

У суботу, перед святом, Дмитрову або «родинну», справляли осінні поминки померлих родичів, на цвинтарях запалювали свічки, вшановували покійних родичів. Здавна існувало повір'я, що в Дмитрів день на могили прилітають покійні в образі птаха. Тому люди йшли на кладовища та розсипали там зерно. Наші прадіди вважали, що вночі на Дмитрів день на кладовищі можна побачити тіні покійників, які ходять між могилами.

Цим днем завершувався весільний сезон, якщо якась дівчина залишилася не засватана, то за давніх часів рік для неї вважався втраченим. Побуває народна приказка: «До Дмитра і дівка хитра, а після Дмитра – хоч комин витри».

Святого Димитрія вважають своїм покровителем військових і молоді хлопці. Наші прадіди вірили, що святий допомагає позбутися душевних і фізичних недуг, зцілитися від захворювань очей.

На честь Димитрія Солунського на Тернопільщині побудовано й іменовано близько 70 церков, кожна з них має унікальну історію. Так, у с. Козарі, що на Підволочизщині, є старенька церква св. Димитрія (1645 р., дерев'яна), яку, за переказами, перевезли з Гуцульщини і перебудували у 1775 р., у Киданцях, що на Збаражчині, є древній дерев'яний храм, збудований у 16 ст. і привезений у Киданці в середині 17 ст. з Волині, у Кулакцях на Заліщанщині є дерев'яна церква св. Димитрія

(1862 р.), яку, за переказами, принесла до села вода.

У с. Комарівка на Монастирищині у 1973 р. представники комуністичної влади підірвали храм, споруджений у 1924 р., нині у селі діє церква, перебудована з костелу. Храми Димитрія, які перебудовані з костелів, є у селах: Дуліби, що на Бучаччині, Семиківці на Тербовлянщині, Пізнанці на Гусятинщині, Івашківці на Збаражчині (цього року храму 145 років), Плотиця (140 років). 200-літній ювілей храму відзначать у Бурдяківцях, що на Борщівщині, 100-літній – у Старих Петликівцях на Бучаччині.

Є й інші храми-ювіляри. Одна із найстаріших дерев'яних церков є у с. Москалівка, що на Лановеччині (1791). У с. Геленки, що на Козівщині, храм розпочали будувати ще перед Другою світовою війною, а закінчили у 1990-му, у с. Коршилівка на Підволочизщині є церква із вмурованою стелою з прізвищами односельців, що полягли у 1914–1921 рр. за волю України.

На честь святого Димитрія на Тернопільщині споруджені каплиці та фігури. Зокрема, у с. Мильно встановлена у 1832 р. місцевим учителем на знак вдячності своєму покровителю і в пам'ять жертв холери, яка лютувала в селі у 1831 році.

Святий Димитрій Солунський за життя був воїном, тому колись у селах і містах України цього дня насамперед поминали всіх тих, хто загинув на полі битви, боронячи віру та Вітчизну. Також святому Димитрію здавна молилися, щоби отримати допомогу під час військових дій, мужність та терпіння. Тож помолімося, щоби святий допоміг нам якнайшвидше здолати ворогів.

На фото: Фігура св. Димитрія на місці загибелі воїнів УПА у селі Рахнівці на Гусятинщині

«Мій слух відновився»: українці отримують користь від незвичайних вправ

■ Кароліна Нагорнюк із Києва почала займатися за методом самовдосконалення Фалунь Дафа у 2005 році. "Для мене це було справжнім щастям - дізнатися про систему, що поєднує фізичні вправи та духовний розвиток", - розповідає вона.

Після кількох місяців практики Кароліна відчула значне поліпшення здоров'я. "У мене зникла виразка кишківника, перестав турбувати гастрит. Коли не хворієш, світ бачиться інакше, по-доброму". Основною книгою практики є "Чжун-ань Фалунь", яка сучасною мовою розкриває різні аспекти життя та самовдосконалення. "Я зрозуміла, як важливо втілювати принципи Істини, Доброти й Терпіння (кит. Чжень, Шань, Жень) - на яких ґрунтується Фалунь Дафа - у повсякденному житті. Це стало для мене дороговказом", - каже Кароліна. "Я почала проводити заняття просто неба в київському парку, і до нас постійно приєднуються нові люди", - продовжує вона.

Контакт із територіальним центром і вярнення учасників від перших занять

У липні 2024 року Кароліну запросила поділитися інформацією про практику з відвідувачами завідувачка одного із відділів терцентру соціального обслуговування Києва, яка побачила виконання вправ Фалунь Дафа у парку. На зустрічі Кароліна пояснила принципи Фалунь Дафа й навчила всіх охочих виконувати вправи: "Я розповіла, як практика допомагає зберігати спокій, що багато труднющіх можна пройти, якщо плекати в серці доброту. Також розповіла про переслідування* в Китаї з боку влади: практикувальники в Китаї обстоюють загальнолюдські цінності, ризику-

Київ. Навчання вправ Фалунь Дафа у територіальному центрі

ючи власним життям, і намагаються залишатися вірними принципам Істини, Доброти, Терпіння в тих жаклих умовах. Провела аналогію, як ми в умовах війни долаємо страх і не втрачаємо своєї доброти, віримо в майбутнє".

Реакція була надзвичайною - багато хто захотів практикувати далі. Уже понад пів року Кароліна щотижня приходить до центру виконувати вправи.

Людмила (70 років) розповіла, що 10 років тому після операції на вусі вона втратила слух на одне вуха, але після виконання вправ почала чути.

Надія говорить, що практика дала їй силу та міцний сон. Раніше вона дуже непокоїлася, почувши сигнал повітряної тривоги, але тепер її реакція інакша - прийшов спокій. Ба більше, вона навіть надихає свою сусідку змінювати хвилювання на позитивне мислення.

Згодом усі, хто зацікавився, почали дивитися відеолекції про практику Фалунь Дафа. "Люди захотіли дізнатися більше, щоб зрозуміти процеси, які відбуваються з ними під час занять", - зазначає Кароліна.

"Я бачу, як практика змінює життя людей, і це мене надихає", - підсумовує вона.

*26 років переслідувань Фалунь Дафа в Китаї

У липні 1999 року влада КНР почала масштабне переслідування послідовників духовної практики Фалунь Дафа. Репресії ініціював тодішній лідер комуністичної партії Китаю Цзян Цзємінь, який пообіцяв втратити ідеологічний контроль над людьми й почав притиснення. Відтоді невинних людей саджають до концтаборів, піддають тортурам та незаконно виносять їхні органи для продажу.

Водночас переслідування Фалунь Дафа вже засудили уряди багатьох країн. А незалежний трибунал у Лондоні постановив, що злочини проти людськості щодо прихильників Фалунь Дафа і уйгурів доведені "поза всяким сумнівом", і що насильницьке вирізання органів відбувається у всьому Китаї впродовж багатьох років і у великих масштабах.

Ознайомитися з справами й основою вчення можна тут: UK.FALUNDAFA.ORG, YUANMING.IN.UA, FOFG.IN.UA, а також на безплатних вебінарах: LEARNFALUNGONG.IN.UA

«Збирач перлин народних»

■ Під такою назвою у відділі краєзнавчої літератури та бібліографії Тернопільської ОУНБ розгорнуто книжково-ілюстративну виставку до 100-річчя від дня народження фольклориста, етнограффа, театрознавця, бібліографа Петра Медведика.

Виставка знайомить із творчим доробком та життєвим шляхом визначного українського дослідника, автора низки книг, численних статей в енциклопедіях, наукових збірниках, періодичних виданнях. Петра Медведика вважали людиною дивовижної пам'яті, енциклопедичних знань, наполегливим у своїх пошуках, цільним у дослідницькій діяльності.

Народився Петро Костьович Медведик 22 жовтня 1925 р. в селянській родині в с. Жабиня на Зборівщині. Перші дослідницькі праці публікував в 1955-1958 рр. в обласній, республіканській пресі, збірниках та енциклопедіях. Впродовж життя Петро Костьович зібрав і видав понад 50 спогадів про письменників, акторів, композиторів, співаків, діячів кіно, сотні статей довідкового характеру про митців; понад 50 їхніх світлин були опубліковані вперше у багатьох енциклопедичних виданнях України.

Петро Медведик є автором ґрунтовних розвідок з проблем мистецтва і літератури, шкільництва, історії українського театру. Його перу належать публікації з питань шевченкознавства та франкознавства. Завдяки його пошуковій роботі читачі вперше ознайомилися з невідомими листами Ольги Кобилянської, з художніми творами Григорія Савчинського, діда Соломії Крушельницької, упорядкованими та опублікованими дослідником окремою збіркою з назвою "Звенигород".

Виставка знайомить із роботами Петра Медведика з історії заснування та діяльності першого професійного театру на Тернопільщині "Тернопільський театральні вчорні", публікаціями, присвяченими яскравим постатям українського театру: Лесю Курбасу, Миколі Бенцалю, Катерині Рубчаківій, Ганні Юрчаківій, Софії Стад-

никовій, Ярославу Геласу, Люсі Давидко, Павлові Загребельному іншим. Театрознавець розшукував й опублікував репертуар та список гастролей Тернопільського театру ім. Т. Шевченка від початку діяльності і до 2000 року.

Разом з театрознавчими Петро Костьович публікував матеріали з історії музики Тернопілля. Серед матеріалів виставки - справжня енциклопедія музичного життя Західної України - бібліографічний словник "Діячі української музичної культури", зібраний П. Медведиком та опублікований у Записках Наукового товариства імені Т. Шевченка. Словник вміщує майже 100 наукових статей про видатних діячів музичної культури з обширними бібліографічними посиланнями та вказаними творами.

Заслужують на увагу опубліковані дослідником у співавторстві бібліографічні покажчики, присвячені культурі нашого краю, відомим митцям: Денису Січинському, Катерині Рубчаківій, Якову Струханчуку, Соломії Крушельницькій, С. Чарнецькому; бібліографічний покажчик "Театральна Тернопільщина".

Окрім того, П. Медведик - автор і співавтор близько 100 статей у першій регіональній енциклопедії в Україні - чотиритомному "Тернопільському Енциклопедичному Словнику".

В експозиції представлені три книжки історико-етнографічних розвідок П. Медведика, присвячених своєму краю, мешканцям села. В них дослідник розповів про історію та культуру, звичаї своєї місцевості, подав опис вес-

ільного обряду із записами 600 пісень, зібрав інформацію про визначних діячів села.

Педагог, краєзнавець Зиновій Матвійович зауважував, що визначною справою свого життя й творчості Петро Костьович вважав зібрані ним народні пісні, легенди та перекази рідного краю. Уже в шкільні роки записував у товстий зошит улюблені співанки свого села. Від батьків і сестер він зробив перші записи пісень та переказів. За збір і публікацію фольклору Поділля, статті з проблем фольклористики Петро Медведик був нагороджений преміями ім. Павла Чубинського, братів Богдана та Левка Лепких, премією ім. В. Гнатюка, Почесною грамотою Президії Верховної Ради України. Цей об'ємний напрям дослідницької роботи науковця теж широко репрезентовано на виставці.

Петро Костьович сформував багату бібліотеку з історії та теорії українського театру, зібрав численні й рідкісні фотолістрації, неопубліковані мемуари, документи, листи, склав картотку бібліографічних матеріалів та опрацював мистецькі матеріали в архівах Києва, Львова, Тернополя. Частина бібліотеки дослідника окремою колекцією зберігається в Тернопільській ОУНБ, представлена в електронному каталозі бібліотеки, окремі книги доступні для читання в Електронній бібліотеці краєзнавчих видань Тернопільської області на сайті книгозбірни.

З максимальною повнотою дослідницька праця Петра Костьовича подана у бібліографічному покажчику "Петро Медведик: життєписно-бібліографічна студія", укладеному Тернопільською ОУНБ. Петро Костьович співпрацював з обласною книгозбіркою впродовж тривалого часу, був співукладцем низки бібліографічних видань бібліотеки. Бібліографічна діяльність дослідника на виставці презентована окремим розділом.

Постать Петра Медведика зайняла почесне місце в історії культури краю. Його ім'я внесено до енциклопедичних видань, життя та діяльності присвячені статті у мистецьких словниках, бібліографічних посібниках. У 2011 р. Тернопільською обласною радою за ініціатиби краєзнавців Богдана Мельничука і Віктора Уніята та обласної організації Національної спілки краєзнавців України було встановлено іменну премію Петра Медведика в галузі культури з номінації краєзнавство. Першими її номінантами стали творці "Тернопільського енциклопедичного словника".

Як зауважував краєзнавець, журналіст Петро Бубній, гідний подиву цей здиг людини, яка встигла стільки зробити, щоб українська нація мала тверде підґрунтя для свого культурного розвитку і зміцнення духовного потенціалу.

Марія ІВАНКІВ, головний бібліотекар відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Тернопільської ОУНБ

Лідери й аутсайдери серед громад

■ Начальник Тернопільської обласної військової адміністрації В'ячеслав Негода оприлюднив рейтинг територіальних громад області за рівнем допомоги Силам оборони та безпеки, зокрема ЗСУ. Дані, станом на 1 жовтня 2025 року, базуються на відсотковому співвідношенні видатків на сектор безпеки до власних надходжень бюджетів громад. В.Негода наголосив, що допомога військовим є ключовим показником пріоритетів органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану.

"Питання допомоги Силам спеціальних операцій, а особливо Збройним силам України, є вкрай важливим на сьогодні не тільки для країни загалом, а й для кожної громади зокрема. Кожен громадянин нашої держави повинен наблизитися до перемоги України всіма силами - хтось на фронті, хтось своєю працею. Але всі ми повинні бути об'єднані цією метою", - зазначив В.Негода у своєму повідомленні на Facebook. Він додав, що ОВА неодноразово проводила наради з головами громад, наголошуючи на необхідності скеровувати певний відсоток власних прибутків на підтримку ЗСУ.

За словами начальника ОВА, топ-5 громад-лідерів продемонстрували максимальну консолідацію зусиль

для допомоги військовим формуванням. Перше місце посіла Золотниківська сільська ТГ з власними надходженнями 37,7 млн грн, з яких 7,3 млн грн (19,4%) спрямовано на сектор безпеки і оборони. Друге місце - Іванівська сільська ТГ: 19,7 млн грн надходжень, 1,9 млн грн (9,7%) - на ЗСУ. Третє - Трибухівська сільська ТГ з 84,3 млн грн надходжень і 7,5 млн грн (8,9%) видатків. Четверте місце зайняла Гримайлівська селищна ТГ: 49,1 млн грн надходжень, 4,1 млн грн (8,4%) - на оборону. П'яте - Нарайівська сільська ТГ з 25,9 млн грн надходжень і 2,05 млн грн (7,9%) допомоги. Ці громади стали прикладом єдності: чим більше буде допомога військовим від кожного, тим ефективнішою буде боротьба всієї країни.

Натомість є громади, які надали найменшу допомогу в відсотковому еквіваленті, зауваживши, що деякі з них не вважають такі видатки пріоритетними. Найнижчий показник у Товстенській селищній ТГ: з 69 111,6 тис. грн надходжень лише 130 тис. грн (0,2%) пішло на безпеку. Далі - Залозецька селищна ТГ з 40 201,2 тис. грн надходжень і 130 тис. грн (0,3%) видатків. Третє місце з кінця - Козлівська селищна ТГ: 16 909,9 тис. грн надходжень, 70,4 тис. грн (0,4%) - на ЗСУ. Четверте - Скала-Подільська селищна ТГ з 40 709,2 тис. грн і 220,8 тис. грн (0,5%). П'яте - Колиндянська сільська ТГ: 20 981,4 тис. грн надходжень, 170 тис. грн (0,8%) допомоги.

ОВА планує продовжувати аналіз видатків громад на допомогу ЗСУ та наголошує, що це питання має бути пріоритетним у переліку завдань для забезпечення життєдіяльності громад. "Життя кожного з нас залежить від рівня допомоги нашим захисникам. Сподіваємося, що голови громад, депутати місцевих рад невідкладно приймуть відповідні рішення щодо надання допомоги ЗСУ", - підсумував Негода.

Любов, яка дарує надію і вселяє віру

■ Усі бойові побратими та посестри її називають Любою. Без використання будь-якого позивного. І в цьому - справжнє визнання мужності та самовідданості молодій жінки, яка виконує на фронті одну з найголовніших місій: рятує життя та здоров'я українських воїнів! Навіть після перемоги над російськими окупантами серґант планує продовжувати службу в Збройних Силах України.

Військова сторінка в біографії для Любові розпочалася ще у 2015 році. Піти на службу до Збройних сил України їй запропонувала сестра-близнючка. Спочатку майбутня військовослужбовиця поставилася до такого варіанту розвитку подій скептично, але згодом підписала контракт.

Як повідомили у відділенні комунікацій з'єднання, серґант Любов служить на посаді санітарного інструктора медичного пункту одного з підрозділів 44-ї Окремої артилерійської бригади імені гетьмана Данила Апостола Оперативного командування "Захід" Сухопутних військ Збройних сил України.

Основна місія в медпункті - надавати першу допомогу військовослужбовцям. Якщо ситуація виявляється серйознішою за легке поранення і потребує лікарського втручання, вона зв'язується з керівництвом для організації евакуації до шпиталю.

Здобутий досвід дуже допомагає, адже до роботи у медичному пункті Любов брала участь в евакуації поранених військових. Каже, що цей процес відбувається за чітким алгоритмом:

"Спершу командир надсилає

нашій медичній команді координати, і ми виїжджаємо на місце, де забираємо пораненого з бойових позицій. Одразу перевіряємо його стан, чи зупиняється кров, чи правильно накладений турнікет, а далі супроводжуємо його до найближчого стабілізаційного пункту. Там пораненого передаємо кваліфікованим лікарям, які надають допомогу більш розширену, поглиблену".

Головне завдання на полі бою - надати якісну першу домедичну допомогу, накласти турнікет і якнайшвидше вивести людину з-під обстрілу, щоб вона не стекла кров'ю. Цих навичок добре навчають на спеціальних курсах бойових медиків. Любов наголошує, що військовослужбовці повинні також вміти самостійно надавати собі домедичну допомогу, адже навіть лічені секунди та хвилини на лінії вогню можуть врятувати життя.

Та попри усі виклики військової служби, 37-річна Любов каже, що відновлювати сили допомагають

Не стало відомого фермера Володимира Коваля

■ У ці жовтневі дні відійшов у засвіти заслужений працівник сільського господарства, поважна людина, яка самовіддано працювала на землі, вирощуючи хліб, хороший сім'янин, батько, дідуся, вірний товариш для багатьох і багаторічний друг нашої газети Володимир Коваль.

Він народився 23 вересня 1943 року в селі Васильківці, пройшов довгий шлях від інженера колгоспу до головного інженера управління сільського господарства Гусятинського району, а з 1992 року очолював власні фермерські господарства, обробляючи понад 5 тисяч гектарів землі.

За свою багаторічну роботу Володимир Коваль був нагороджений званням "Заслужений працівник сільського господарства" (2006 р.) та орденом "За заслуги" III ступеня

(2017 р.) за вагомих внесок у розвиток агропромислового виробництва та багаторічну самовіддану працю.

Міський голова Степан Гладун, колектив міської ради, виконавчий комітет, депутатський корпус та жителі громади висловили щирі слова співчуття родині, близьким і всім, кого торкнулася ця непоправна втрата.

Гусятинська селищна рада також висловила співчуття родині та колегам Володимира Ковалю: "Сьогодні ми з сумом згадуємо Володимира Михайловича як людину з великим серцем, який протягом багатьох років надавав різнобічну допомогу жителям Личковецького старостинського округу, підтримував людей у складні часи, брав активну участь у житті громади. Нехай добрий, світлий спомин про нього на завжди залишиться у пам'яті рідних, колег та всіх, хто його знав, любив та шанував. Вічна йому пам'ять!".

На жаль, Володимир Коваль пережив велику трагедію - втрату свого нунка, який загинув на війні у січні цього року.

Місцеві люди у ці дні глибоко сумують, розуміють, що втратили хорошого господаря, який створював робочі місця, любив рідне село, Україну.

Вічна пам'ять пану Володимире, хай земля йому буде пухом.

Галина ВАНДЗЕЛЯ

■ Попри повномасштабну війну, тема корупції залишається однією з найбільш чутливих для українського суспільства. За даними Київського міжнародного інституту соціології (КМІС), більшість громадян уважно стежать за спробами подолати це явище, а також підтримують право на конструктивну критику влади навіть у воєнний час. Центр громадського моніторингу та контролю розповідає детальніше.

Сприйняття антикорупційних зусиль
Станом на початок жовтня 2025 року, 56% українців вважають, що держава дійсно на-

магається боротися з корупцією. Водночас 40% переконані, що Україна є безнадійно корумпованою. Такі результати опитування КМІС від 19 вересня до 5 жовтня 2025. Загалом опитали 1008 повнолітніх респондентів на підконтрольній уряді території.
Відповідно до висновків дослідження, між 2024 і 2025 роками сприйняття українцями боротьби із корупцією поліпшилося. Минулоріч лише 48% респондентів були певні, що Україна справді намагається подолати цю проблему, проти 56% цьогогоріч. Водночас, нові показники є гіршими за аналогічні 2023 року - тоді на викорінення корупції оптимістично дивилися 59% респондентів.
Критика влади під час війни
Лише 8% українців вважають, що владу взагалі не можна критикувати під час війни.

Інформаційна війна: як ставлення до корупції впливає на стійкість суспільства

Корупція та територіальні поступки

Ба більше - ті, хто вважають Україну безнадійно корумпованою, у більшій мірі готові до територіальних втрат. Зокрема, серед них 34% готові до офіційного визнання окремих територій частиною Росії (проти 22% серед тих, хто бачить спроби боротьби з корупцією), а 25% готові навіть передати Росії території, які зараз під контролем України (проти 15%).
За словами виконавчого директора КМІС Антона Грушецького, наратив про "безнадійно корумповану Україну" пов'язаний із вищою часткою тих, хто готовий на будь-які, навіть найважчі, умови для завершення війни. "Вістря інформаційної війни - це розповсюдження ворогом уявлень про масове ухилення від служби і про тотальну корупцію (бо це зменшує мотивацію населення

йти до війська і зменшує підтримку України серед країн-донорів). І це додає до сприйняття України як тотально корумпованої. Тобто поширення і вкорінення серед української громадськості такого наративу серйозно підіриває національну безпеку.
Дуже зручно (і, звісно, на це є підстави) перевести стрілки на владу і покласти на неї всю відповідальність: оскільки немає - з точки зору пересічного громадянина - видатних успіхів за короткий період у боротьбі з корупцією, то поширеність такого наративу є винятково наслідком неефективних дій влади. Проте це буде популістським і безвідповідальним підходом, оскільки довгострокова розбудова інституцій та довгострокова стратегія зменшення корупції є справою всього суспільства - від чиновників у владних кабінетах до пересічних громадян", - зазначив Грушецький на сторінці КМІС.

Вимагав 12 000 доларів

Прокурори Тернопільської обласної прокуратури повідомили про підозру місцевому жителю в одержанні неправомірної вигоди за вплив на посадовців Збройних сил України. Чоловік обіцяв незаконно вивести військовослужбовця з навчального центру без статусу самовільного залишення частини (СЗЧ). За це він вимагав 12 000 доларів США.
За даними слідства, підозрюваний спілкувався з приятелькою і дізнався, що її знайомий проходить службу в навчальному центрі ЗСУ. Він запропонував жінці "допомогти" - забрати військового та вивести його з території частини. При цьому запевняв, що має зв'язки серед посадовців ЗСУ.
"Чоловік стверджував, що

військовослужбовець не отримає статусу особи, яка самовільно залишила частину. За свої "послуги" він вимагав 12 000 доларів США", - повідомили в пресслужбі Тернопільської обласної прокуратури.
Правоохоронці затримали тернополянина під час отримання першої частини хабара - 6000 доларів США. Дії підозрюваного кваліфіковано за ч. 3 ст. 369-2 Кримінального кодексу України (зловживання впливом, поєднане з вимаганням неправомірної вигоди).
Суд обрав затриманому запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з можливістю внесення застави в сумі 242 000 гривень.
Розслідування триває. Прокурори готують матеріали для передачі справи до суду.

Таксист отримав два роки в'язниці

46-річний таксист із Тернополя, Віктор П., засуджений до двох років позбавлення волі за опір поліцейським, які намагалися доставити його до територіального центру комплектування через розшук за порушення військового обліку. Інцидент стався 24 липня 2025 року в мікрорайоні "Дружба".
Патрульні зупинили автомобіль KIA, яким керував Віктор П., за перевищення швидкості на вулиці Степана Будного. Під час перевірки документів з'ясувалося, що чоловік перебуває в розшуку за адміністративні порушення, пов'язані з військовим обліком (статті 210 та 210-1 КУпАП). Поліцейські запропонували йому проїхати до ТЦК, і він погодився, але дорогою різко прискорився і втік у напрямку вулиці Сергія Короля.
Після нетривалої погоні чоловік дістався до свого будинку і спробував сховатися у квартирі. Під час

затримання він чинив опір: відштовхував правоохоронців, розмахував руками та перешкоджав надяганню кайданок, після чого зачинився у квартирі.
У Тернопільському міськрайсуді Віктор П. визнав свою вину та погодився з доказами. Прокурор, захист і навіть потерпілі поліцейські просили призначити мінімальний штраф, але суд вирішив інакше. Зазначено, що штраф не відповідає суспільним інтересам України в умовах війни, особливо з огляду на те, що обвинувачений раніше не сплачував штрафи за порушення військового обліку. Суд визнав його винним за ч. 2 ст. 342 КК України (опір працівникові правоохоронного органу) та призначив два роки позбавлення волі.
Адвокат засудженого заявив, що готується апеляційна скарга через надмірну суворість покарання. Вирок можна оскаржити протягом 30 днів у Тернопільському апеляційному суді.

Підозри 9 особам у хабарництві та переправленні через кордон

За процесуального керівництва прокурорів Тернопільської обласної прокуратури повідомлено про підозри 9 особам у 5 кримінальних провадженнях. Їх звинувачують у безпідставному бронюванні, незаконному отриманні коштів за навчання призовників, оформленні фіктивних медичних довідок, знатті з військового обліку та організації переправлення "ухилянтів" через державний кордон.
За даними слідства, викрито двох мешканців Чернівецької області, які організували незаконне переправлення жителя Тернополя через кордон України за 11 тисяч євро.
Двоє тернополян обіцяли знайомим вплинути на уповноважених військо-

вих осіб щодо непереведення військовослужбовців з тилової частини в зону бойових дій. За послуги вони вимагали 12 тисяч доларів США та 2,5 тисячі доларів США відповідно.
Інший житель Тернопільщини отримав 1,5 тисячі доларів за вплив на посадовців ТЦК з метою зняття військовозобов'язаного з розшуку.
Виконував обов'язків директора фахового коледжу, за попередньою змовою з двома особами, одержав неправомірну вигоду в сумі 700 доларів США за вступ військовозобов'язаного на навчання. Також викрито двох завідувачів відділень районної лікарні, які отримали неправомірну вигоду (25 тисяч грн) за видачу фіктивних медичних довідок.

Іноземця підозрюють у вбивстві земляка

Тернопільські правоохоронці затримали 25-річного громадянина однієї з країн Латинської Америки, якого підозрюють у вбивстві свого 35-річного знайомого. Інцидент стався на автозаправній станції у селі Великі Гаї.
18 жовтня близько 04:30 до Тернопільського відділення поліції надійшло повідомлення про бійку. На місці події слідчо-оперативна група виявила чоловіка з численними ножевими пораненнями. Незважаючи на зусилля медиків, потерпілий помер.

За даними слідства, між двома іноземцями виник побутовий конфлікт, під час якого 25-річний чоловік схопив ніж і завдав потерпілому кількох ударів, що призвели до смерті. Поліцейські встановили особу підозрюваного за допомогою записів із камер відеоспостереження.
Фігуранта затримано відповідно до ст. 208 КПК України. Розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 115 КК України (умисне вбивство). Санкція статті передбачає до 15 років позбавлення волі.

Брали гроші з травмованого військовослужбовця

За процесуального керівництва прокурорів Бережанської окружної прокуратури повідомлено про підозру двом завідувачам відділень районної лікарні в одержанні службовою особою неправомірної вигоди для себе та третіх осіб за вчинення такої службовою особою в інтересах того, хто надає неправомірну вигоду, будь-якої дії з використанням наданого їй службового становища, за попередньою змовою групою осіб (ч. 3 ст. 368 КК України).
За даними слідства, травмований військовослужбовець через погіршення стану здоров'я звернувся до місцевої лікарні за направленням сімейного лікаря. Завідувач травматологічним відділенням запропону-

вав пацієнту оперативне втручання, запросивши ще 15 тис. грн за послуги. Завідувач реабілітаційного відділення оцінив свої послуги для військового у 10 тис. грн. Крім того, лікарі запропонували ще за гроші виготовити медичну документацію, щоб військового перевели за показаннями у тилову частину. Правоохоронці задокументували факт передачі коштів медикам.
Під час проведення обшуків вдома в одного з завідувачів відділення виявили 19 827 дол. США, 7365 євро, 900 золотих, 60 фунтів стерлінгів, 58 500 грн. Також вилучено медичні документи на 37 невідомих на даний час осіб. Перевіряється причетність лікарів до інших незаконних дій.

Зреклася немоляти - отримала умовний термін

З баразський районний суд виніс вирок у справі про залишення новонародженої дитини в небезпеці. Обвинувачена, мешканка Тернопільської області, намагалася приховати вагітність і пологи, залишивши немовля на вулиці у смт Вишневець Кременецького району.
Інцидент стався 20 квітня 2025 року. Жінка самостійно народила життєздатну дитину вдома, не звернувшись по медичну допомогу та не перебуваючи на обліку по вагітності. Близько 10:40 вона загорнула немовля в ковдру, поклала в чорну спортивну сумку та віднесла на вулицю Богуна. Там вона залишила дитину на ґрунті біля невідомого магазину "Асорті" і повернулася додому.
Свідомі дії матері поставили ново-

народжену дитину, яка не могла себе захистити, у небезпечний для життя стан. На щастя, близько 13:30 того ж дня дитину з ознаками життя знайшла перекожа, яка викликала допомогу. Немовля передали медикам.
У суді жінка повністю визнала свою вину та щиро розкалася. Її дії кваліфіковано за ч. 2 ст. 135 КК України (залишення в небезпеці). З огляду на відсутність попередніх судимостей, визнання вини та каяття, суд призначив покарання у вигляді 2 років позбавлення волі, але звільнив від відбування покарання, встановивши 2 роки іспитового строку (умовно).
Крім того, обвинувачена зобов'язана сплатити понад 23 тисячі гривень судових витрат за біологічну експертизу.

Затримали групу військових за катування та розбій

Правоохоронці Тернопільської області провели масштабну операцію з викриття групи військовослужбовців, причетних до серії насильницьких злочинів. Зловмисники незаконно позбавляли волі людей, катували їх, вимагали гроші та заволодівали майном, зокрема автомобілями. Семеро фігурантів отримали підозри, шестеро - взяті під варту.
Заходи із припинення злочинної діяльності проводили оперативники карного розшуку та слідчі Головного управління Національної поліції в Тернопільській області за сприяння Міністерства оборони, Тернопільського зонального відділу Військової служби правопорядку та під процесуальним керівництвом Тернопільської спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Західного регіону.
Зловмисники вивозили потерпілих за межі міста, застосовували фізичне насильство та погрожували зброєю. Особливий цинізм полягав у знущаннях над пораненими на війні воїнами, які перебували на реабілітації.
Серед задокументованих злочинів:
- Відібрання автомобіля KIA у 27-річного тернополянина, який зловмисники використовували у власних цілях. Транспортний засіб вивели на Київщині.
- Напад на діючого військовослужбовця на лікуванні: його силоміць посадили в мікроавтобус, вивезли, побили, погрозували зброєю та вимагали 50 тис. грн викупу.
- Викрадення іншого тернополя-

нина за допомогою сльозогінного газу: жертву вивезли за місто, роздягнули, облили легкозаймистою речовиною, змусили бігти перед авто, побили та утримували три дні в нелюдських умовах.
- Зупинка автомобіля потерпілого, силове переміщення та викрадення його машини за погрозами фізичної розправи у разі звернення до поліції.
Тернопільські поліцейські разом із бійцями роти особливого призначення та спецпідрозділами КОРД з чотирьох областей реалізували спецоперацію. Проведено обшуки на Тернопільщині, Київщині та Харківщині, затримано шістьох осіб. Вилучено мобільні телефони, транспортні засоби, зброю та інші докази.
Слідчі оголосили підозри семи фігурантам за ч. 2 ст. 127 (катування), ч. 2 ст. 146 (незаконне позбавлення волі або викрадення людини), ч. 4 ст. 187 (розбій) та ч. 2 ст. 289 (незаконне заволодіння транспортним засобом) Кримінального кодексу України.
17 жовтня Тернопільський міськрайонний суд за клопотанням слідчих обрав усім затриманим запобіжний захід - тримання під вартою. Поліція продовжує встановлювати інших причетних. Триває досудове розслідування.
"Поліцейські у складі Сил безпеки та оборони протистоять ворогу на передовій та викривають протиправні дії, що дискредитують честь захисників. Кожному факту - правова оцінка", - наголосили у поліції.

Право Долари за паркан і квиток до Єревана

Вищий антикорупційний суд (ВАКС) відмовив у клопотанні народної депутатки від "Слуги народу" Людмили Марченко про дозвіл на виїзд за кордон. Захист нардепки, відомої скандальним способом отримання хабара - перекиданням доларів через паркан, - наполягав на її участі в міжпарламентській асамблеї Euronest у Єревані.
Саме Марченко заявила в суді, що Голову Верховної Ради поінформовано про її можливу участь у річній сесії Euronest. Вона просила суд врахувати цей факт при розгляді клопотання про повернення закордонного паспорта.
"Поведінка Марченко доводить,

що ризиків втечі немає", - аргументував адвокат, клопочучи про видачу паспорта для виїзду.
Суд у задоволенні клопотання відмовив.
Крім того, захист нардепки просив перевірити автентичність усіх 28 купюр, нібито отриманих як хабар, що, на думку прокурора, може бути спробою затягування судового процесу. Прокурор наголосив: для кваліфікації злочину не має значення, чи були кошти справжніми - "клієнти" Марченко отримували обіцяну послугу.
ВАКС продовжив запобіжні заходи для депутатки: здача закордонних паспортів, заборона спілкування зі свідками та інші обов'язки.

Чоловіки напали на автомобіль ТЦК

У Тернопільській області правоохоронці затримали двох чоловіків, які напали на службовий автомобіль територіального центру комплектування (ТЦК) та допомогли втекти військовозобов'язаному. Інцидент стався 17 жовтня близько 11:40 поблизу села Плебанівка Теребовлянської громади.
За інформацією поліції, невідомі на автомобілі Mercedes-Benz G-Class підрізали службовий транспорт ТЦК, створивши аварійну ситуацію. Під час конфлікту нападники силоміць пересадили військовозобов'язаного, якого співробітники ТЦК мали доставити до навчального центру військової частини, у свій автомобіль і втекли. Унаслідок наїзду автомобіля зловмисників один із працівників ТЦК отримав травму ноги.
Для затримання нападників у області ввели спеціальну поліцейську операцію. До пошуків залучили пат-

рульні екіпажі, оперативників обласного управління карного розшуку, працівників суміжних територіальних підрозділів, профільних служб та співробітників СБУ в Тернопільській області. За допомогою камер відеоспостереження правоохоронці встановили маршрути руху зловмисників, які пересувалися на двох різних автомобілях.
Співробітники Теребовлянського відділення поліції за підтримки групи оперативного реагування Чортківського райуправління затримали одного з нападників, 38-річного жителя Бучача, поблизу села Застіноч. Другого, 48-річного бучачанина, виявили неподалік Чорткова.
За фактом події відкрито кримінальне провадження за ч. 1 ст. 114-1 КК України (перешкоджання законній діяльності Збройних сил України та інших військових формувань). Санкція статті передбачає позбавлення волі від 5 до 8 років.

Під час будівельних робіт травмувався чоловік

У важкому стані до нейрохірургічного відділення бригада екстреної медичної допомоги госпіталізувала жителя Хмельницької області. Травми 41-річний чоловік отримав під час роботи на будівництві у Кременці.
На місце події виїжджала слідчо-оперативна група місцевого райвідділу поліції. У ході перевірки стало відомо, що потерпілий у складі будівельної бригади займався будівельними роботами на території одного із заводів, який перебуває у аварійному стані.

Коли чоловік йшов територією, йому на голову впала дерев'яна балка. «Швидко» та поліцію викликав охоронець із сусідньої території.
Під час перевірки слідчі з'ясували, що територія, на якій веліся роботи, була не огорожена, а потерпілий на будівництві перебував без жодного захисного екіпірування.
За даним фактом відкрите провадження відповідно до ч.1 ст. 272 (порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою) Кримінального кодексу України. Триває слідство.

Любити...

Любити - це берегти того, кого любиш, берегти його спокій, його радість, його гідність. Любити - це не лише відчувати, але й діяти: підставити плече в труднощах, підтримати у слабкості, захистити у небезпеці. Любов - це не про те, що ти береш, а про те, що ти даєш. Це жертовність, яка не очікує нічого взамін, бо справжнє щастя у тому, щоб робити щасливим іншого.

Любити - це приймати людину такою, якою вона є, з її недоліками й слабкостями, і допомагати їй розкривати найкраще в собі. Це про довіру, терпіння і вірність, які стають опорою для спільного майбутнього. Є краса, над якою роки не мають влади, - це краса серця... Зовнішність змінюється з часом, але справжня

краса, що походить із доброго серця, залишається вічною.

Справжня любов - це служіння одне одному в малому й великому, це плекання Божого дару, даного для спасіння душі.

Ігумен Саватій СОБКО

Музикант

- Ти, Ганю, співай, співай мені, а я записувати буду.
- А потім заграєш?
- Аяке! Заграю так, що друге село почує.

- А котре, друге, з якого боку?
- допитується дівчина, засарівшись, бо закохана в Івана-музиканта.

- З усіх боків, моя щебетушко, - відповідає хлопець і щось зосереджено записує в свій нотний альбом.

- А якої тобі заспівати, сумної чи веселої? - не вгаває Ганя.

- Про терен мені заспівай, мені під неї добре пишеться.

Ганя починає весело, а потім в голосі з'являються сумні нотки, і вона, як завше, заплющує очі, щоб стримати сльози. А ті кришталеві краплини таки пробиваються з її голубих очей-озерець і котяться по щоках.
- Цвіте терен, цвіте терен, листа опадає...

Ганя співає, Іван пише, світ за вікном мовчить, заслухавшись пісню.

- Ну що, тепер ти, - просить хлопця Ганя, закінчивши співати. Він, для годиться, спершу відмовляється, а потім повагом підходить до шафи і дістає скрипку.

- Цю мелодію я дарую тобі, - говорить тихо, майже самими губами, і стає натхненно одухотвореним...

Ріс Іванко круглим сиротою. Батька його ніхто не знає, а мати померла молодою, залишивши семирічного хлопчика з дідусем Данилом. Хотіли в дитячий будинок забрати малого, та той не дав. Вирішальну роль тоді зіграли його педагогічні здобутки - був заслуженим учителем, мав повагу в районі та області, не кажучи вже про сільських жителів, для яких він був добрим параником в багатьох справах. Данило Карпович тоді твердо сказав: "Чужих виховую і

свого виховаю!" І йому ніхто не смів перечити. Так і жили удвох. Усі свої знання та вміння, разом з любов'ю, вкладав у внука. Той блискуче закінчив школу, музичне училище, вступив до педагогічного вишу на музичний факультет. Там і проявилася його композиторські здібності. Це сталося навесні, коли хлопець зустрів Ганнюсю. Дівчина, після закінчення медичного училища, приїхала за призначенням до них в село. Працювала в фельдшерському пункті медсестрою. Познайомилися вони на танцях в сільському клубі. Коли високий чорнявий хлопець запросив тендітну білявку до танцю і вона глянула в його карі очі, то наче крила вирости за спиною. Кружляла в танці, землі не чуючи під собою, усе в її естві перевернулося. Закохалася з першого погляду. Іванко теж не був байдужим до дівчини, але в почуттях стримувався, давалося взнаки дідусеве виховання. Усю свою молодість пристрасть він тоді став переливати в музику. Особливо гарно писалося Іванкові тоді, коли Ганя співала. Її голос проникав хлопцеві в саме серце і там, в унісон кохання, народжувалася чарівна мелодія...

Коли Іванко пішов на війну, Ганя перестала співати. Всі пісні з її життя викреслила навісна біда. Тепер вона щодня молилася. Навіть хотіла сама на передову попроситися, у військкомат звернулася, але статечний начальник суворо сказав: "Ідь, звідки приїхала, мала". Те "мала" ще довго пекло Ганю. Не втрималася. Зібрала нехитру валізу і поїхала шукати свого коханого. Один-єдиний скупий лист написав хлопець. Закінчувався він так: "Здолаємо ворога, повернуса, будуть в нас музики грати!" Та Ганя не стала чекати. Довгою була її подорож. Наслухалася, надивилася, наплакалася... Дізналася, що Іванко поранений і перебуває в госпіталі у Львові. Вирушила туди. Темніло...

Ганя ледве переставляла ноги. Втоплена та голодна добралася до лікарні. Зупинилася під вікнами, які світилися. Тяжкі думи роїлися в голові. Боялася страшних здогадок. І раптом... Вона почувала скрипку. Здалося, увесь світ затих, ні, він пропав. Ганя підняла голову. Ще недавно захмарене небо, густо всіялося золотими зірками. А десь з-поміж них на весь всесвіт лунала найкраща і наймиліша Іванкова мелодія.

Раїса ОБШАРСЬКА

Засліплена помстою

У житті Миколи Ізидоровича, професора та викладача медичного закладу, почалися дивні події. Дружина, з якою повінчалися тридцять років тому, подала на розлучення. Проректор дивився скося, а ректор взагалі натякав на його звільнення...

Слава про чоловіка пішла недобра. Беата, найкраща учениця з потоку, написала заяву в поліцію про те, що Микола Ізидорович домагався її. Показувала синці і подертий одяг. Мовляв, ледь вирвалася з його брудних рук. Дівчина про це всім розповідала, плакала і вимагала суворого покарання для викладача. Це був звичайнісінький наклеп, але чоловікові чомусь ніхто не вірив. Найболючіше те, що кохана половинка, почувши ганебний розголос, перестала йому довіряти.

Давно підозрювала, що ти мене зраджуєш, - говорила Ліля. - Але, щоб так брутально домагатися дівчинки, це вже занадто. Ти сам зруйнував своє життя і кар'єру теж. Ми більше не будемо разом. Ти, як і твій батько, - бабій та зрадник.

І хоч як намагався повернути Лілю, вона його не слухала. Микола усі претензії і закиди щодо зради відкидав категорично, докази та факти домагання заперечував. Згодом Ізидорович перестав виправдовуватися, бо не було за що. Обман, брехня лилися з усіх усюд. Почувався негативним героєм дешевої вистави, яка надто затягнулася і ніяк не закінчувалася. Нерви якісь не витримали і він таки звільнився з роботи. "Нічого, - думав, - добре, що вже на пенсії. А правда рано чи пізно відкриється".

Якось до Миколи подзвонив давній шкільний друг Петро Іванович. Доля розвела їх по інших містах. Зрідка переписувалися і телефонували один до одного. Микола став хірургом, потім викладачем, а Петро подався в прокуратуру. Зустрічалися двічі на рік на дні народження. Ось і цього разу пролунав дзвінок від товариша.

Миколо, чому не розповідаєш про проблеми? Можливо, я чимось допоможу чи зараджу? Ти ж знаєш, що завжди можеш на мене обертися. Бо не вірю, що людина з такою широю душею здатна на подібний вчинок. У тебе ж загострене почуття справедливості. Обіцяю докопатися до істини.

Розумієш, змучився усім доводити свою непричетність і невинуватість.

Навіть сусіди відчужалися. Здається, увесь світ налаштований проти. Мене обмовили, забруднили репутацію, суспільство повністю відкинуло. Ситуація склалася не на мою користь. Я навіть не знаю, за що, чому хтось захотів знищити мою добру репутацію? Та дав собі на спокій. Ліля зі мною розлучилася, з роботи поперли. Тобто сам звільнився, морального тиску не витримав. Усі мене засуджують. Тепер ось вчуся жити одинаком. Лише діти з-за кордону, Богу дякувати, не відвернулися, підтримують і не вірять у всі ці побрехеньки.

Стривай, маю відпустку. Тому не гаюно їду до тебе. Не переживай, знайду, де собака зарита. Ця справа не залишиться незавершеною.

Петро і справді наступного дня примчав і відразу почав збирати інформацію про Беату. Подався до села, де мешкала дівчина, зустрівся з її мамою. Довго спілкувався з жінкою і таки довівся правду. Потім, аби пересвідчитися в очевидних здогадках, поговорив з Беатою. Дівчина всіляко уникала розмови з колишнім слідчим, але все таки зізналася у всьому.

Так, - казала зухвало, - я все це вигадала. Хотіла повністю зруйнувати життя Ізидоровича. Мені це вдалося. Розбила сім'ю, позбавила роботи. Це він колись не врятував мого тата, відняв найдорожче. Мама привезла батька в клініку, а хірург відмовився його оперувати. Микола Ізидорович, мабуть, хотів хабара, а ми з мамою на той час усі кошти витратили, були бідними. Не дали в кишеню.

Програла щось набагато більше

виставка текстилю, а звичайна квартира, - різко зупинила її Марина. - Головне, щоб рушники були чисті.

Наступною зупинкою стала кухня. Свекруха відразу помітила, що мікрохвилювка під стоїть не там, де, на її думку, їй належить.

Ну хто ж так ставить техніку? Ви її в самий кут запхали, незручно ж.

Мамо, у нас тут розетка, - пояснив чоловік.

Розетку можна було й перенести, - не здавалася свекруха.

Глянула на стіл.

А скатертина де? Як можна без скатертини? Стіл же псується.

У нас стіл якісний, йому нічого не буде, - спокійно відповіла Марина.

А скатертини я не люблю, на них весь час плями.

Ну-ну, подивимось, як ти за рік заспіваєш, - буркнула жінка.

Віктор вдав, що вивчає інструкцію до посудомийки, а Марина вирішила не звертати уваги. Але всередні все кипіло: ну чому не можна просто порадіти за молодих, а не постійно шукати недоліки?

Увечері, коли свекруха пішла, чоловік спробував виправдати матір:

Ну ти не ображайся, вона у мене завжди така. Все робить по-своєму.

Якщо вона ще раз скаже, що в нас все не так, як покажу їй, хто тут господар.

Віктор засміявся, але нервово. Наступного дня свекруха знову прийшла - нібито забула парасольку. Марина вже чекала каверзи.

Ой, а що це у вас у холодильнику? - з порога зазірнула свекруха.

Порядку ніякого. Все навалено, продукти перемішані.

У нас тут не супермаркет, а звичайне життя, - відповіла Марина.

Я б на вашому місці відразу купила нормальний килим, - не вгамовувалася свекруха.

А то у вас, як у гуртожитку.

Марина посміхнулася.

Ми любимо мінімалізм. А бруд у нас не водиться, ми в черевиках по дому не ходимо.

Свекруха пирхнула і пішла далі, оглядати ванну.

Ой, а що це у вас рушники не за кольором? Потрібно, щоб все гармоніювало. Ось у мене вдома...

Валентині Сергіївній, у нас тут не

От батько і помер. Тоді я поклялася на його могилі, дала собі слово, що помщуся цьому недохірургу, який був ласий до грошей і не виконав свого професійного обов'язку...

Прочитай медичну карточку, яку вдалося вилучити Петру Івановичу з лікарні, - спокійно говорив згодом до Беати Микола Ізидорович. - Усвідом, приймай, він був неоперабельний, його привезли в клініку занадто пізно.

Беата тремтячими руками перебирала листки картки і визнала, що Ізидорович не помилювався. Лікування було призначене правильно.

Вибачте, - благала опісля Беата. - Я була засліплена помстою і маю відбутти покарання за наклеп.

Але Микола Ізидорович виявився шляхетною людиною, не подавав зустрічної заяви. Згодом і Ліля повернулася до нього.

Пробач, якщо можеш, що покинула, не підтримала. Рішення прийняла емоційно. Ця Беата була дуже переконливою. Брехня навколо тебе так вміло закрутилася. А я не цінувала того, що мала чудового чоловіка, повинна була тобі довіряти. Пригадуєш наше перше знайомство? Дві компанії відпочивали на природі в наметях. Біля вогнища зустрілися поглядами і відразу закохалися. Ти взяв мої руки в свої, відтоді ми не розлучалися.

Хоч який я ображений, все ж ти моя сім'я, - вперше за багато місяців усміхнувся небагатослівний Микола, адже життя знову почало налагоджуватися...

Оксана ВОЛОШИНА

Написано серцем

Де ті осені теплі, п'янки, золоті

Де ті осені теплі, п'янки, золоті, З ліхтарями у тихому сквері? Це, здається,

було у минулім житті, У яке зачинилися двері.

Порожнеча тепер,

ностальгії вінок

На мойй голові розквітає, На дорожі життя

став притомлений крок,

Там війна

чорним птахом кружляє..

В жовтім листі сховалися

радість і сміх,

Згіркла пристрасть

солodka в калині.

Нині осінь в тривозі

і смутку для всіх,

На губах у терпкій горобині. Розлетілись

метелики щастя в світі,

Дикі оси над осінню в жалах, Наїжачилась ніч,

що не знала сльоти,

Мов негоди земля не чекала.

А дощі все пливуть

у туманній імлі

І шмагають і душі, й довкілля, І не хочеться бути

в холодній зимі,

Де морози гуляють весілля.

Не знайти

у минуле рожевий місток,

Мрій, що згинули

в бульбашці мильній.

Моє серце,

неначе осінній листок,

Залишилося в осені мирній...

Раїса ОБШАРСЬКА

Раїса ОБШАРСЬКА

Софія БЕРЕЗНЕВА

Невтомна праця на літературній ниві

■ Цьогоріч минуло 50 років творчої й організаційної діяльності поета, літературознавця і громадського діяча Володимира Барни. Він прийшов у цей світ на другий день літа 1953 р. в містечку Товсте на Заліщищині, в родині Андрія і Євдокії, депортованих у 1945 р. з Лемківщини. Місцева середня школа стала колись його перших кроків у суспільній праці. Згодом, навчаючись на факультеті журналістики Львівського держуніверситету ім. І. Франка, Володимир ближче познайомився з майстрами слова та їх творчістю, здійснив свої перші спроби віршування і пізнання світу літератури та мистецтва.

Від 1975 р. В. Барна працює на літературно-просвітницькій ниві - спочатку як редактор Тернопільського обласного радіомовлення, згодом - кореспондент-організатор, завідувач західноукраїнською філією, голова Тернопільського обласної письменницької організації, директор кінотеатру "Перемога", головний редактор у видавництвах "Тернограф" в Тернополі і київському видавництві "Дніпро", головний редактор журналу "Бескиди". З 1985 р. - співробітник Бюро пропаганди художньої літератури Спілки письменників в Тернопільській, Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій, Хмельницькій областях. Організував багато літературних зустрічей на теренах України, здійснив сотні поїздок як відповідальний секретар Національної спілки письменників України.

А ще він - член національних спілок письменників, журналістів, краєзнавців України, Всеукраїнських товариств: НТШ, охорони пам'яток історії та культури, світових товариств "Україна", "Лемківщина", керівник Тернопільського обласного відділення Українського фонду

"Культура", голова Спілки письменників Лемківщини та Спілки слов'янських письменників України.

Володимир Барна - автор 20 книг, які вийшли друком від 1991 року. Це поетичні збірки: "В долонях всесвіту", "Бескиди", "Пейзажі душі", "Моє Опілля", "Роса на слисах трав", "Мелодії прабної ночі",

"Сльоза в зіницях неба", "Янгол слова", "Апокрифи неба", "Храм вічності душі", літературознавчого видання "Життя не по найждженій колії", публіцистичних книг: "Лемківщина у серці моїм", "100 найавторитетніших випускників ТНЕУ", "Тернопільська митниця: від зародження до становлення", краєзнавчої книжки "Козівщина" та інших видань. Свої твори друкував у газетах, журналах, альманахах, антологіях, календарях, щорічниках України, Польщі, Словаччини, Франції, Білорусі, Італії, Аргентини, США. Його поезії перекладені французькою, польською, італійською, іспанською, англійською, російською, білоруською, есперанто.

За роки творчої праці В. Барна взяв участь в організації майже 100 міжнародних та всеукраїнських літературно-мистецьких свят: "Тернове поле", "Тернопільська весна", "Дністрове перевесло", "Подільське намисто", "Прикарпатська мозаїка", "Веселка Опілля", "Пісні над Нічлавою", "У краю Наливайка", "Збаразка облога", "Білий берег", "Пісні Поділля", "Обрії Волині", "Поетичні Медобори", "Золота Липа", "На хвилях Вілії" та інших. Їх учасниками стали понад 300 поетів, виконавців, гумористів, прозаїків, артистів, сатириків з України, Словаччини, Польщі, Аргентини, США, Канади. Заліщани добре пам'ятають його дитище - фестиваль "Дністрове перевесло".

Винагородою за його невтомну працю на літературній ниві стали звання лауреата: Всеукраїнських літературних премій ім. Братів Лепких, П.Чубинського, В. Вихруща,

Міжнародного форуму поезії "МИР-2006" (Італія). Володимир Барна нагороджений орденами св. Георгія Переможця, князя К. Острозького, "Золотою медаллю української журналістики", Почесними відзнаками Національної спілки письменників України, Почесними грамотами Верховної Ради України, Об'єднання українців Польщі, Товариства лемків Польщі, медаллю "Культура за мир" Міланського журналу "Артеккультура" (2006, Італія), відзнаками "Золоте перо Тернопілля", "Золотий диплом за літературні досягнення" німецької літературно-мистецької фундації (2022, Німеччина).

За п'ять десятиліть на його творчому шляху було немало звершень і випробувань. Цей безперервний плін подій триває в його житті і нині, в час важких випробувань війною.

Сьогодні В. Барна продовжує свою працю активного популяризатора літературних надбань та керівника Спілки слов'янських письменників України. Це громадське об'єднання створене у вересні 2017 р., як зазначено в його установчих документах, "зادля єднання, професійного зростання літераторів України та зарубіжжя, які пишуть слов'янськими мовами і сповідують загальнолюдські цінності". Можна дискутувати стосовно назви цього літературного об'єднання, зокрема щодо питання "російська література і її слов'янськість". Є різні варіанти відповіді. Йдеться, зокрема, про те, що російські лінгвісти ретельно приховують деякі факти: 1) До 18 ст. мову московії ніхто в світі не називав російською мовою, а мовою москвитів, москвитською. 2) Русь-

кою мовою до цього часу називалася винятково українська мова. 3) Мову московії до 18 ст. європейські лінгвісти не визнавали слов'янською, а належала вона до фінських говірок. За даними мовознавців, сучасна російська є рідною тільки для однієї нації - для славинів або "словенів", яких сьогодні називають "новгородичами". Тільки новгородичі мають право називати цю мову рідною. Можливо, ця інформація шокує багатьох людей, які зараховують себе сьогодні до етнічної "русской" нації, але факти кажуть самі за себе. Як і з чієї злої волі слов'янська (новгородська) слаборозвинена мова стала поширюватися на великі території на схід і південь, як стала найбільш живою серед інших мов слов'янської мовної групи - це вже зовсім інша історія.

Отже, з російською літературою, яка толерує імперську політику, ми "не в спілці". А одним зі стратегічних завдань українська Спілка слов'янських письменників вважає інформування якнайширшого кола людей про стан і розвиток української літератури та свої здобутки і проекти, популяризацію яскравих творів світової літератури. Це крайова організація, яка має свої представництва по всій Україні і за кордоном.

Володимир Барна - ініціатор створення осередків спілки в Україні, спочатку в Тернополі, Вінниці і Києві. Товстенський осередок виник у 2020 році, Заліщицький - у 2021. Того ж року організовані осередки в Борисполі на Київщині, Острозі на Рівненщині, в Умані на Черкащині. У 2022 р. сформовано крайовий осередок у Кропивниць-

кому. Осередки беруть активну участь у суспільному житті краю. Їх завданнями є налагоджування співпраці з благодійниками, волонтерами культури, підтримка власних ініціатив творчих особистостей в здійсненні видання і популяризації книг національно-патріотичної, краєзнавчої тематики, художньої літератури рідного краю. Ось лише кілька прикладів з їх діяльності. У 2018 р. ССП України представляла на здобуття Національної премії ім. Т. Шевченка за напрямом "Кіномістечтво" повнометражний документальний фільм "Стежкина Олеся Гончара" режисера Валерика Степаняна. У квітні 2022 р. спільно з Державним агентством з питань мистецтв та мистецької освіти організована поетична акція "Місяць незламних". У вересні 2025 р. Заліщицький осередок спілки долучився до відзначення 85-річчя Миколи Горбала - довголітнього політ'язня, поета, письменника, політика та громадського діяча, члена Української Гельсінської групи.

ССП України не має єдиного центру, її штаб-квартири розташовані в Тернополі, Вінниці та Києві. Заступником голови і директором літературного фонду Спілки є український поет, публіцист, драматург, перекладач і громадський діяч Михайло Каменюк, пресекретарем - Максим Петрик. Голова ССП України Володимир Барна належить до когорти тих, хто береже пам'ять про історію, дбає про українську культуру, мову, літературу, яка стала головною справою його життя.

У цей складний для нашого суспільства час працюємо і творимо завдяки самовідданій боротьбі наших воїнів, шануємо сучасників, які на це заслуговують. Маємо славні особистості також і в нашому літературному середовищі, пишімося ними.

Михайло СОПІЛЮК

■ Спорт

«Нива» піднялася у турнірній таблиці

■ 19 жовтня у дванадцятому турі чемпіонату першої ліги "Нива" зустрічалася на виїзді у Львові із "Феніксом-Маріуполем".

На початку першого тайму тернопільські футболісти заволоділи територіальною перевагою. Хоча небезпечних моментів вистачало біля воріт обох команд. У "Ниви" на вістрі атак були Сергій Давидов, Валентин Напуда, Денис Резепов, натомість у господарів почергово пробивали Ременяк і Горін.

На 34-й хвилині "Нива" відкрила рахунок у поєдинку. Мілан Михальчук віддав передачу на ближню стійку на Богдана-Юліана Вишинського, який розстріляв ворота господарів - 0:1.

Футболістам "Фенікса-Маріуполя", які до пропущеного м'яча врівняли гру, вже потрібно було відіграватися, але у першому таймі команди більше не забывали.

У другій половині зустрічі господарі заволоділи ігровою ініціативою, й провадили доволі гострі атаки, намагаючись хоча б зрівняти рахунок у матчі. Натомість гості заробили пенальті, коли не за правилами зупинили Михальчука. Одинадцятиметровий на 75-й хвилині чітко реалізував Дмитро Галадей - 0:2.

Усі спроби "Фенікса-Маріуполя" відігратися не принесли результату. Футболісти "Ниви" грамотно оборонялися й намагалися спіймати господарів поля на контратаках, але більше забитих м'ячів глядачі не побачили.

Після цієї перемоги "Нива" набрала 22 очки і піднялася на четверте місце турнірної таблиці.

До речі, перший м'яч у переможному матчі проти "Металіста" в минулому турі, який забив Мар'ян Мисик, став 250-м голом "Ниви" у першій лізі України.

"Фенікс-Маріуполь" - "Нива" (Тернопіль) - 0:2 (0:1).

Голи: Б.-Ю. Вишинський (34), Д. Галадей (75, пенальті).

"Нива": Ілля Ольховий, Юрій Михайлів, Андрій Демиденко, Іван Паламарчук, Мілан Михальчук, Сергій Давидов (Віталій Михайлів, 75), Юрій Тлумак (Андрій Бей, 80), Денис Резепов (Радіон Посевкін, 68), Богдан-Юліан Вишинський (Максим Угриноук, 68), Мар'ян Мисик, Валентин Напуда (Дмитро Галадей, 68). Заміна: Володимир Шарун, Олександр Герега, Мар'ян Бац, Дмитро Дударев, Максим Пежинський. Головний тренер - Юрій Вірт.

24 жовтня в тринадцятому турі чемпіонату першої ліги "Нива" прийматиме хмельницьке "Поділля". А 28 жовтня відбудеться поєдинок 1/8 фіналу Vbet Кубка України сезону-2025/2026, де суперником тернопільчан стануть чернівецькі футболісти.

«Самбір-Нива-2» перервав серію поразок

■ 18 жовтня в чотирнадцятому турі другої ліги групи А тернопільський ФК "Самбір-Нива-2" зустрічався на виїзді із лідером турнірної таблиці ФК "Куликів-Білка" з Львівщини.

Нагадаємо, що у третьому турі тернопільські футболісти вдома з мінімальним рахунком перемогли футболістів з Куликова, тож поєдинок мав видатися цікавим. На початку першого тайму територіальною перевагою заволоділи господарі, гості ж намагалися вибігати у контратаки.

На 26-й хвилині куликівці відкрили рахунок у поєдинку. Патуляк пробив по воротах, воротар "Самбора-Ниви-2" Артем Борис відбив м'яча перед собою, а Даниїл Волков вдало зіграв на добиванні - 1:0.

На 34-й хвилині Максим Крамарчук вийшов віч-на-віч з воротарем куликівської команди, заробив у цьому епізоді одинадцятиметровий й сам його успішно реалізував - 1:1. А вже на другій доданій хвилині до першого тайму тернопільські футболісти повели в рахунку. Андрій Дем'янчук у карному майданчику ско-

ристався невпевненими діями господарів і проштотхнув м'яча в сітку воріт - 1:2.

У другому таймі господарі заграли ще активніше, створюючи небезпечні моменти біля воріт гостей, але м'яч вперто не хотів йти у ворота "Самбора-Ниви-2".

Тож, попри намагання куликівців відігратися, тернопільські футболісти вистояли і здобули перемогу з мінімальним рахунком, а ФК "Куликів-Білка" зазнав першої домашньої поразки у чемпіонаті. Тож "Самбір-Нива-2" знову піднімається у верхню частину турнірної таблиці.

ФК "Куликів-Білка" (Львівська область) - "Самбір-Нива-2" - 1:2 (1:2).

Голи: Д. Волков (26). - М. Крамарчук (36, з пен.), А. Дем'янчук (45+2). "Самбір-Нива-2": Артем Борис (Остап Доброштан, 61), Олександр Герега, Максим-Любомир Шута, Володимир Матусевич, Вадим Садовнік, Богдан Бідінський, Андрій Дем'янчук, Дмитро Макаров (Назар Ващишин, 69), Максим Пежинський, Владислав Мендрук, Максим Крамарчук (Олександр Хомишак, 90+4). Старший тренер - Роман Марич.

У п'ятнадцятому турі 25 жовтня "Самбір-Нива-2" прийматиме київський "Атлет".

«Дністер» та «Агрон» здобули перемоги

■ 19 жовтня у сьомому турі чемпіонату України серед аматорів у першій групі команди з Тернопільщини грали вдома: відповідно заліщицький "Дністер" приймав ФК "Костопіль" з Рівненщини, а великогаївський "Агрон" - "VIVAD" (Романів, Житомирська область).

ФК «Дністер» пройшов в 1/2 фіналу аматорського Кубка України

■ 15 жовтня у Заліщиках заліщицький "Дністер" у матчі-відповіді 1/4 фіналу аматорського Кубка України з футболу сезону-2025/26 приймав ФК "Вільхівці" з Івано-Франківщини.

Перший кубковий поєдинок між цими командами 8 жовтня завершився внічию - 1:1, тож заліщицькі футболісти мали непогані шанси пройти в 1/2 фіналу. І вони ним сповна скористалися відвантаживши чотири м'ячі у ворота суперника.

Рахунок поєдинку заліщани відкрили на 20-й хвилині. Назар Процик впевнено реалізував одинад-

цятиметровий, розвівши воротаря й м'яч по різних кутах воріт - 1:0. Через десять хвилин господарі подвоїли рахунок. Іван Дячинський завдав потужного удару у кут воріт гостей - 2:0.

У другому таймі на 55-й хвилині ФК "Вільхівці" залишилися у меншості. Суддя вилучив Андруска за грубе порушення правил проти Шишигіна.

На 63-й хвилині рахунок став 3:0. Після прострілу Миколи Ландяка Олександр Нестерук відправив м'яча в свої ворота. А остаточний рахунок у подинок встановив Юрій Захарків, які заштовхав м'яча у ворота суперників після передачі Тараса Червонецького - 4:0.

Тож впевнена перемога "Дністра", яка проходить до 1/2 фіналу ама-

торського Кубка України. Приємно повідомити, що обидві тернопільські команди святкували перемоги. Заліщицькі футболісти, незважаючи на нічийний рахунок у першому таймі, здобули впевнену перемогу, а великогаївчани з мінімальним рахунком здолали представників Житомирщини.

ФК "Дністер" - ФК "Костопіль" (Рівненська область) - 4:0 (0:0).

Голи: Т. Червонецький (49), Ю. Захарків (62), А. Колосков (86). - О. Кошка (А65).

ФК "Агрон" - "VIVAD" (Романів, Житомирська область) - 1:0 (1:0).

Гол: Б. Семенець (42).

Після цих поєдинків "Агрон" маючи в активі 14 очок на 2-му місці турнірної таблиці, а "Дністер" із 13 заліковими пунктами на 3-й сходинці.

У восьмому турі 26 жовтня команди з Тернопільщини грали вдома: відповідно заліщицький "Дністер" зустрінеється із ФК "Тростянець" (Волинська область), а "Агрон" - з лідером турнірної таблиці ФК "Корміл" (Яворів, Львівська область).

торського Кубка України.

"Дністер" (Заліщики) - ФК "Вільхівці" - 4:0 (2:0).

Голи: Н. Процик (20, пен.), І. Дячинський (31), О. Нестерук (63, а/г), Ю. Захарків (71).

"Дністер": Віталій Кузняк, Андрій Малашук (Іван Кірієнко, 74), Станіслав Бацман (Денис Слободян, 86), Олег Тракало (Данило Аркуша, 86), Тарас Червонецький, Андрій Шишигін (Андрій Колосков, 79), Дмитро Бобик, Микита Михайленко, Назар Процик (Артем Уманець, 68) Микола Ландяк, Іван Дячинський (Юрій Захарків, 61). Заміна: Іван Кравець. Головний тренер - Олег Краснопольов.

Матчі 1/2 фіналу та фінальний матч відбудуться навесні 2026 року.

Новини волейболу

Команди з Тернопільщини стартували у чемпіонаті України

17-19 жовтня відбувся перший тур чемпіонату України з волейболу серед чоловічих команд другої ліги сезону-2025/2026, у якому беруть участь дві команди з Тернопільщини - "Олімп" з Борщова та "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо-2" (Тернопіль).

У п'ятницю в стартовому матчі борщівські волейболісти перемогли господарів туру - команду "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо-2" (Тернопіль) - 3:1 (25:23, 25:12, 21:25, 27:25).

Команди у стартовому матчі сезону виступали у таких складах.

"Поліція охорони ЗУНУ ШВСМ Динамо-2": Остроумов (капітан), Забара, Дмитрів, Калим, Луб'янецький, Грабар. Заміна: Ухман, Погорелко, Шаланкевич, Кріль, Круць.

"Олімп": Цимбалісти, Личковський, Савків, Карачко, Беляк, Куян. Заміна: Лукашук, Слуханський (капітан), Іваницький, Ліщинський, Череватий, Оліяр.

18 жовтня у матчах другого туру: "Олімп" переміг "ОСДЮШШ-ШВСМ" (Вінниця) - 3:1 (25:23, 25:22, 15:25,

25:16), а "Великокучурівська ТГ" з Чернівецької області здолала "Поліцію охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо-2" - 3:1 (25:22, 19:25, 25:15, 25:18).

У неділю в поєдинках третього туру: "Олімп" здолав "Великокучурівську ТГ" 3:2 (21:25, 25:12, 25:27, 25:20, 15:13), а "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо-2" - "ОСДЮШШ-ШВСМ" (Вінниця) - 3:1 (25:17, 25:16, 23:25, 25:18).

Команди з Тернопільщини пройшли до 2-го етапу Кубка України

Відбулися матчі 1-го кола Кубка України серед чоловічих команд. Їх переможці продовжать боротьбу за почесний трофей.

"Подільські скелі" (Кам'янець-Подільський) - "Олімп" (Борщів) - 1:3 (19:25, 25:22, 20:25, 22:25).

"Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо-2" (Тернопіль) - "Нетішин КДЮСШ УСО" - 3:2 (25:17, 25:22, 21:25, 22:25, 15:12).

У другому етапі змагань борщівський "Олімп" грає з "Контінентал" (Сторожинець), а "Поліція охорони-2" (Тернопіль) - із снітанським "Покуттям".

Матчі заплановані на 25-26 жовтня.

Результати матчів чемпіонату області з футболу

■ 15 і 19 жовтня відбувся заключний сьомий тур у "чемпіонській групі" фінального етапу Вищої ліги чемпіонату Тернопільської області з футболу 2025 року. Пропонуємо результати поєдинків.

"Агрон" (Великогаївська громада) - "Вікнини-ФАТ" (Вікно) - 1:0 (1:0), "Поділля" (Васильківці) - ФК "Борщів" - 2:3 (0:1), "Галич" (Збараж) - ФК "Збараж" - 2:0 (1:0), "Медобори" (Зелене) - "Поділля" (Велика Березовиця) - 1:2 (1:1).

Нагадаємо, за підсумками заключного 5-го туру, команди у "групі вибування", які послали два останні місця (ФК "Теребовля" (1 очко) і великобerezовицький "Сокіл" (19 залікових пунктів) в сезоні-2026, гратимуть у першій лізі.

Три школи на Тернопільщині стануть енергонезалежними

У пілотному проєкті беруть участь три заклади загальної середньої освіти - з Лановецької, Гусятинської та Теревовлянської громад.

Про це повідомили в Тернопільській ОВА з посиланням на підсумки наради з представниками громад щодо впровадження пілотного проєкту "Енергонезалежні школи".

"Учасники обговорили поточний стан підготовчих робіт, визначили проблемні питання та шляхи їхнього якнайшвидшого вирішення. реалізація відбувається комплексно - із ринковим підходом до формування вартості та дотриманням гарантійних зобов'язань за угодами", - йдеться в повідомленні.

Зараз триває процес уточнення кошторисів, підготовки необхідної документації та погодження технічних рішень. У пріоритеті - забезпечення світла й тепла, щоб навіть у випадку можливих блекаутів школи могли працювати безперебійно.

Окремо обговорили питання щодо ведення проєктних робіт. Головам громад було надано доручення для оперативного запуску цього процесу.

За даними ОВА, проєкт має на меті створення мережі опорних енергонезалежних закладів освіти, які зможуть автономно функціонувати навіть у разі перебоїв з електропостачанням.

Проблема нестачі молодих талановитих учителів усе сильніше відчувається в українській освіті - їхня кількість продовжує стрімко падати. Якщо все так триватиме, то вже за п'ять чи десять років доведеться реанімувати освітню систему, що буде, якщо не неможливим, то принаймні надскладним завданням. Про це заявив голова парламентського комітету з питань освіти Сергій Бабак.

Посадовець повідомив, що за останні 10 років загальна кількість учителів, які викладають окремі предмети, зменшилася на 19,7% -

Галузь освіти «старіє»

з 284 074 до 227 832.

Більш ніж удвічі скоротилася кількість молодих учителів віком до 30 років - з 48 953 до 22 045. Аналогічно зменшується кількість освітян до 40 років - з 61 872 до 49 005, тобто на 20%. Частка вчителів без категорії, які переважно є молодими людьми, за 10 років знизилася в півтора рази - з 12% до 8%.

Відносно стабільними залишилися більш похилі вікові категорії - 51-54 роки та 55-60 років, а кате-

горія 60+ навіть трохи зросла.

Висновок один: зарплата політика має стимулювати молодих людей, забезпечувати їм гідну оплату праці й упевненість у завтрашньому дні. Підвищувати зарплату потрібно не протягом 10-20 років, коли молодий учитель уже неодноразово встигне розчаруватися у професії, а з першого дня його роботи. В іншому випадку, коли старше покоління залишить школу, для нього просто не буде заміни.

Кабмін визначив тривалість канікул

У більшості закладів загальної освіти України осінні канікули будуть тривати з 27 жовтня по 2 листопада 2025 року.

Тривалість навчального року Кабінет Міністрів України визначив постановою №1003 від 20 серпня 2025 року, згідно з якою 2025/2026 навчальний рік у школах триватиме з 1 вересня 2025 року до 30 червня 2026 року.

Водночас постановою передбачено, що дати початку навчального року та канікул школи можуть встановлювати самостійно - з урахуванням безпекової ситуації в регіоні.

Але лише одиниці користуються цим правом. Причина - у необхідності координації рішень на рівні громади. Якщо школи в межах однієї громади встановлять різні дати канікул, це створить незручності для батьків, учнів і місцевої влади.

Бракує вчителів-предметників

Освітня система стикається з браком кваліфікованих педагогів. В Україні у школах продовжує відчуватися гострий дефіцит педагогів, особливо з предметів, які є ключовими для сучасної освіти.

Згідно з даними Міністерства освіти і науки України, у 2024-2025 навчальному році заклади загальної середньої освіти найбільше потребували вчителів англійської мови, інформатики та математики.

Так, найбільше вакансій залишалося незаповненими серед педагогів англійської мови - понад 267 ставок, інформатики - 149, математики - 130. Також відчутний дефіцит спостерігався серед учителів української мови та літератури, фізичної культури, історії й фізики.

Освітні експерти пояснюють нестачу кадрів низьким рівнем оплати праці, перевантаженням учителів та відтоком молодих спеціалістів у приватний сектор.

У МОН зазначають, що наразі розглядають можливість запровадження додаткових стимулів для педагогів, зокрема підвищення зарплат і програм підтримки молодих учителів, аби зменшити кадровий дефіцит у школах.

Третина дітей не можуть самостійно виконати домашнє завдання

Як свідчить останнє дослідження, найбільше джерело тривоги учнів - що вони не напишуть контрольну або тест. Також встановлено, що в умовах, коли дитина має теплі стосунки з вчителем, ставлення до навчання у неї краще.

Проте є і шокуючі результати. Наприклад, дослідники з'ясували, що 34% учнів 5-7 класів не можуть виконати домашнє завдання без допомо-

ги дорослих.

31% дітей 5-7 класів бояться вчителів, 16% дітей 5-7 класів бояться адміністрації. Страх більш поширений серед: дітей з міст (34%), порівняно з дітьми з сіл (25%), серед дівчат (36%), порівняно з хлопцями (26%).

Говорячи про портрет ідеальної вчительки або вчителя, діти зазначили, що це спокійна людина, яка не кричить, вислуховує, здатна на компроміси і дає можливість пережити провальну контрольну, а головне - щоб була справедливою.

Загальний рівень задоволеності школою є відносно високим (67%

учнів та учениць 5-7 класів зазначили, що їм подобається вчитися).

Учнівство оцінює своє навчальне навантаження як значне. 33% респондентів з 5-7 класів витрачають на домашні завдання більше за рекомендовану норму - понад 2 години. Ця проблема більше серед дітей, які навчаються онлайн.

Кожна третя учениця або учень (34%) не може виконати завдання самостійно, найскладніше - з математики та англійської мови.

24% дітей не відчувають, що довіряють вчителю і можуть прийти до них зі своїми проблемами.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ СТАЦІОНАРНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГРАНДТЕРМІНАЛ" (ТОВ ГРАНДТЕРМІНАЛ), ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ - 42819799, місцезнаходження юридичної особи: Україна, 43023, Волинська обл., Луцький р-н, м. Луцьк, вул. Яремчука Назарія, 1, тел. +380673222727, адреса електронної пошти: office@wog.ua, має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для об'єкта: Нафтова база за адресою: Україна, Тернопільська область, Чортківський район, м. Борщів, вул. Рудківська, 3.

Метою отримання дозволу на викиди - отримання офіційного документа, який дає право провадити діяльність на існуючому об'єкті, пов'язану із викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Нафтова база - діючий об'єкт, на якому розширення, реконструкція, технічне переоснащення, капітальний ремонт, перепрофілювання діяльності не здійснювалося - оцінку впливу на довкілля згідно з Законом України від 23.05.2017 № 2959-VIII "Про оцінку впливу на довкілля" - не підлягає.

Діяльність об'єкта належить до другої групи за ступенем впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря.

На об'єкті здійснюється:

- злив нафтопродуктів із залізничних вагоно-цистерн за допомогою зливної залізничної естакади з використанням установок нижнього зливу: УЗН-150 - 3 шт., УЗН-125;
- злив дизпалива із автомобільних цистерн в резервуарний парк шляхом з'єднання зливного рукава автоцистерни з трубопроводом резервуара зливною муфтою;
- зберігання нафтопродуктів в резервуарах;
- налив нафтопродуктів в автомобільні цистерни за допомогою стояків верхнього наливу нафтопродуктів в автомобільні цистерни СВН-80 - 4 шт. (реалізація).

На нафтовій базі реалізують світлі нафтопродукти: бензин автомобільний А-95, бензин автомобільний MUSTANG 95, паливо дизельне, паливо дизельне MUSTANG.

Виробнича потужність нафтобази - 6800 м³ нафтопродуктів одночасного зберігання.

На нафтобазі встановлені наземні сталеві резервуари: резервуар РВС-400 - 4 шт. об'ємом 400 м³; резервуар РВС-2000 об'ємом 2000 м³; резервуар РВС-3000 об'ємом 3000 м³; резервуар РГС-100 - 2 шт. об'ємом по 100 м³ кожний. Резервуари обладнані дихаючими пристроями для підтримання допустимої величини тиску парів нафтопродуктів в резервуарах.

Заповненість бюджетних місць перевищила 80%

У 2025 році на бюджетні місця в аспірантуру зараховано 4231 особу, завершення процедури відбулося 30 вересня.

Заповнено нинішнього року 5 тисяч бюджетних місць для здобуття ступеня доктора філософії та доктора мистецтв. Крім того, ще 363 особи вступили до аспірантури на контракт. Відомо, що з 2024 року на контракт можуть вступати лише іноземці або ті, хто обирає заочну форму навчання. Про це свідчать дані щорічної вступної кампанії, які оприлюднив заступник міністра освіти і науки Микола Трофименко.

Дітям потрібна психологічна допомога

Про це свідчать результати дослідження "Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка в українській освіті", презентовані під час стратегічної сесії "Психосоціальна підтримка в освіті: від основ до змін", яку провело Міністерство освіти і науки спільно з ЮНЕСКО.

Згідно з опитуванням, 88% опитаних батьків вважають, що дитині потрібна психолого-педагогічна підтримка. Ще 22% батьків зазначають, що їхня дитина потребує допомоги психолога. Також 51% опитаних шкільних психологів повідомили, що більшість учнів у їхніх школах потребують психологічної допомоги. У МОН зауважують, такі дані свідчать, що війна суттєво вплинула на емоційний стан дітей і збільшила потребу в психологічній підтримці.

Запрошуємо фермерів Тернопільської громади до співпраці

Пропонуємо вам новий канал збуту - наш інтернет-магазин фермерської продукції: www.farmerua.store

Що ви отримуєте

- Додатковий ринок збуту
- Доступ до нових покупців у Тернополі та за межами
- Зручні умови співпраці

Як це працює

- ви реєструєтесь на нашому сайті
- розміщуєте ваш продукт з ціною онлайн
- клієнти замовляють - ви отримуєте прибуток
- **Безкоштовне розміщення для перших партнерів на 1 міс.**

Тел: (093)3110449 Ксенія,
e-mail: ksenia.ternopil@farmerua.store

Долучайтесь! Разом ми зробимо фермерську продукцію більш доступною, а ваші доходи стабільними!

Справи приватні

ПРОДАЮ НЕРУХОМІСТЬ

П. будинок у с.Варваринці Теревовлянського району, є 2 кімнати, коридор, кухня, потребує косметичного ремонту, проведений газ. Тел. (097) 012-58-70.

АВТО

П. автомобіль ВАЗ-2107, 2001 р. випуску. В доброму стані, на ходу. Ціна договірна. Тел. (097) 720-55-19.

С/Г ТЕХНІКА

П. тракторні: обприскувачі 300; 400; 600 л; картоплесаджалку; картоплекопачку; сівалку; розкидач міндоборів; роторну косарку; грабарку; КЗН; культиватор міжряд-

ний; пилги дво- і трикорпусні; каптаєну саджалку; фрезу; дискову борону. Кінні: сівалку; косарку; копачку; плуг; грабарку; віялку. Тел.: (067) 288-71-29, (068) 032-53-61.

БУДМАТЕРІАЛИ

П. металочерепицю, профнастил, усі комплектуючі до дахів; водостоки, лімки, утеплювачі, сходи на горище. Гуртові ціни. Виїзд, замір та проектування, безкоштовна доставка. Тел.: (067) 381-45-08, (097) 844-77-30.

П. паркани металеві: жалюзі паркан, ранчо паркан, горизонт паркан, штахетник, парпети, металеві капелюхи на стовпи. Ціни помірні. Розрахунок і доставка безкоштовні. Тел.: (067) 381-45-08, (097) 844-77-30.

РІЗНЕ

П. ремонт, технічне обслуговування холодильного і торгово-технологічного обладнання. Декальфікація пароконвектоматів. Запасні частини до всіх типів обладнання. Виписка з Єдиного державного реєстру від 18.03.2014 р. на ФОП Боднар Ігор Пилипович. Тел. (067) 352-26-18.

astramia.com.ua
Медичний центр
> Лікування алкоголізму та куріння
> Психіатрія, неврологія, рефлексотерапія
> Народна та нетрадиційна медицина
(0352) 51-50-00
м.Тернопіль, вул. Малишка.2
Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я

На дозвіллі

Група з чотирьох співачок	Монастир в Греції	Роман Моема	Смуга землі для їзди	Річка між двома водоймами	
	Морський рак	Пачіно	Неглибока печера	Зовнішня частина колеса	
	Великий проміжок часу	Наука про закон мислення	Купа обрядового каміння		Укр. кінорежисер
Хроніка Меріме	Американський актор	Хист	Шведська монета	... Роговцева	Зла баба-чаклунка
	Суперник синиці	Батько казахів	Глиняста пуста в ка-захстані		Художник Наполеона
	Міцний грубий мотузок	Американський страус		Запашна рослина	Рядовий айської-вошевоць
	Базар	Кварцовий камінь		Хутрина данина	Американська папуга
Англійський автомобіль	Крупна крохмаль	Пориста вулканічна порода		Віконна занавіска	Бойова броньована машина
Постійний вітер в тропіках	Сітка для стрибків	Цілковита невдача		Право шляхти на бунт	Фей-хоа
Початок шахової партії	Електронна лампа	Дозвіл на в'їзд в країну	Кулачний бій	Буддистський монах	Стрільбище
		Грузьке місце	Канал в Середній Азії	Французька актриса	
	Порода	Жорсткий гніт	Кількість пропрацьованих років	Холодна зброя	
					Механізм

ШУКАЄТЕ КВАРТИРУ?

БУДИВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

МАЛО

050 20 47 663

В. Лучаківського, 6

Ротомить

У Вінниці відбувся Міжнародний фестиваль-конкурс "Скарби України", який об'єднав юних талантів та творчі колективи з різних куточків України. Учасники презентували свої найкращі вокальні, танцювальні та інструментальні номери, демонструючи високий рівень майстерності та любов до українського мистецтва.

Серед переможців конкурсу - учениця 5-Б класу Тернопільського навчально-виховного комплексу "Школа-колегіум Патріарха Іосифа Сліпого" Марія Пиптик. Юна співачка виборола перемогу в номінації "Естрадний вокал Kids". Марія також є вихованкою Тернопільської музичної школи №1 імені Василя Барвінського.

■ Це рядок із відомої сучасної пісні про звияжність українських жінок, які взяли до рук зброю та відважно захищають Україну. За десять з лишком років волонтерства я переконалася, що в обороні нашої держави для тих, хто має бажання діяти, - немає ні вікових, ні, тим більше, гендерних обмежень.

Нині йдеться про восьмирічну Марічку Бедрій із села Увисла Хоростківської громади. Дівчинка навчається в третьому класі місцевої школи, грає на скрипці в мистецькій школі Хоросткова. І хоча Марічка ще зовсім юна дівчинка, проте доволі доросла своїм світоглядом, патріотизмом, прагненням бути корисною не лише в колі своєї сім'ї, а й для захисників України. А річ в тому, що ще донедавна окрасою дівчинки була довга та густа темноруса коса. Доглядати її ставало все важче і разом із рішенням підрізати волосся прийшло й рішення про те, що шкода таку красу просто відправити у смітник.

Зі слів мами Марічки, пані Ольги, підстригли донечку у перукарні в Хоросткові, де й продали волосся. Довжина його була більше со-

рока двох сантиметрів, а вага - сто шістнадцять грамів. За косу дівчинка виручила 5 650 гривень.

"Ми і раніше мали ідею, щоби ці кошти пішли тільки на благородну справу, але останнє слово мало бути за Марічкою, - з посмішкою розповідає жінка. - Потім ми поїхали до Збаражжя до нашої бабусі Любомири, яка з однодумцями з початку повномасштабного вторгнення організувалися у волонтерську кухню. На той час у них була потреба у спеціальних ретортних пакетах, в яких готують домашню їжу для військових".

Марічка передала 4000 гривень саме на придбання таких ретортпакетів. До слова, таке упакування - це тип харчової упаковки, виго-

ючі батончики, млинці, випічка. З різних куточків фронту прилітають подяки для цих невимовних та працюючих людей, бо наші воїни відчувають турботу, затишок та тепло рідної домівки.

Марічка радіє, що змогла допомогти війську і таким чином наблизити таку бажану перемогу над ворогом, зичить захисникам міцного здоров'я та якнайшвидшого повернення додому, а всіх дорослих закликає допомагати війську.

Іванка ГРИЦІВ

Скільки таких випадків ми вже знаємо, коли дівчата від малої до дорослої зрізають коси і віддають свою красу для того, щоб у свій спосіб захистити, вберегти, підтримати тих, хто сьогодні стоїть на варті наших життів. А скільки вже тих, хто сьогодні поряд із воїнами-чоловіками шнують берці? Божої опіки дорожим Захисникам та Захисницям України, Марічці ж зичимо прихильної долі, а її батькам та рідним щиросердечно дякуємо за гідне виховання.

Вітаємо люблячу маму, прекрасну дружину та хорошу людину Галину Петрівну Пшоняк із м.Тернополя з 50-річчям!

Від душі вітаємо щиро,
Бажаємо щастя, здоров'я, добра,
Радості, спокою й миру,
Щоб доля щедрою й прихильною була.
Хай твою життєву дорогу
Встеляють небесні зірки,
І ангел, твій охоронець,
Хай буде з тобою завжди.
Хай сонце сяє і серце співає,
Хай смуток дороги до хати не знає.
Хай Мати Пречиста стоїть на сторожі,
Господь у щоденних ділах допоможе!
Нехай зозуля кує щоліта:
Многая, многая, многая літа!

З повагою -
син Михайло з дружиною Альбіною,
чоловік Іван та вся родина.

Бабуся донатить на дрони

Жовтіють від холоду крони,
І падає листя до ніг...
Бабуся донатить на дрони
З грошей невеликих своїх.
Ніхто її ніби й не просить,
Здавалось, навіщо б, а втім,
Донатить - як тільки приносить
Поштарка їй пенсію в дім.
У неї немає нікого.
Хатина вже ледве стоїть.
Життя її тихе і вбоге,
Бо коштів - щоб тільки прожити.
Бабуся ховає усмішку,
Усмішка її чарівна,
У неї є песик і кішка -
І значить, вона не одна.
У неї хустинка червона
І чорне потерте пальто.
У неї нема охорони,
Нема дорожущих авто.
Почуйте, підпільні барони,
Пихаті державні мужи,
Бабуся донатить на дрони!
Донатить свої - не чужі!
Вона не була в Еміратах,
Старенька і сива така,
Йй скоро, напевно, вмирати,
Та буде ця доля - легка!

Для неї лиш Бог - охорона,
І в цій її совість і суть...
Бабуся донатить на дрони,
Що в Небо її віднесуть.

Анатолій МАТВІЙЧУК
Малюнок: Олексія Кустовського

Зупинка, як писанка...

Правду кажуть, де народився, там і згодився. На Чортківщині школярка віртуозно розмалювала автобусну зупинку.

І тепер кожен, хто завітає у село Малі Чорнокінци, що на Чортківщині, може замилуватися особливою автобусною зупинкою, на яку місцеві мешканці та гості села дивляться, як на справжній витвір мистецтва.

А розмалювала її 15-річна Софія, внучка місцевого майстра Василя Деренюка.

Робота юної художниці стала окрасою села. На стінах зупинки ожили мальовничі пейзажі, які передають красу природи рідного краю.

"Можливо, це дрібниця, але саме такі речі створюють приємну атмосферу в селі та тішать око", - зазначили у Колиндянській громаді.

«Посмішка» - серед найкращих на фестивалі мистецтв

Вихованці народного театру танцю "Посмішка" Центру творчості дітей та юнацтва міста Тернополя яскраво представили рідне місто на Всеукраїнському фестивалі-конкурсі творчих і музичних мистецтв "Diamond Festival".

Юні танцівники під керівництвом Тимофія та Лариси Шевіч здобули гран-прі у віковій категорії 10-11 років із хореографічним номером "Полька-полісянка". Окрім того, колектив виборов перші місця у двох інших категоріях: у віковій групі 8-9 років - за номер "Веснянка", у віковій групі 9-10 років - за номер "Полька-панночка".

Магічне віконце

Прокляття сирітки Марійки

зар вже давно ходив до сироти Марійки, що жила на сусідній вулиці. Дівчина чекала його з армії. Вони планували поборатися.

В їхні плани втрутилася я. Якось пізно ввечері покликкала Назара, мовляв, щоб допоміг мені по господарству. Батьків не було вдома. Брат поїхав у світі і не повернувся. Назар завжди був добрим, безвідмовним хлопцем. Прийшов, допоміг. І я зробила усе, щоб він залишився на ніч. Повірте, пишу і плачу, червонію від сорому...

А вже за місяць я повідомила йому про вагітність. Це сталося саме в переддень сватання Назара і Марійки. Пам'ятаю, він про то змалку знали, хочеш їсти - треба заробити. Тож допомагали сусідам садити чи копати картоплю, гонили пасти корів. За це їй отримували копійки. Тож вже змалку пообіцяла собі, що мої діти так не житимуть...

Замолоду я була доволі вродливою, стрункою. Але що з того, якщо жоден сільський парубок не хотів зв'язувати своє життя з донькою п'яничок. Тож вирішила, що мушу брати життя в свої руки. По сусідству з нами жила заможна сім'я. Їхній син тільки прийшов з армії. На-

зовсім втратила розум, інші, що виїхали кудись... Ми ж після того переїхали в інший район, подальше від людського осуду.

Напевне, жодного дня ми з Назаром не були щасливими, хоча і прожили разом 30 років. Від нього я народила двоє хлопців. Здавалось, діти мали мені принести радість і спокій на старість. Та де там. Старший як поїхав в світ на заробітки, так і не повернувся. А молодший лише п'є та приводить додому незрозумілих дівчат. Вони мене б'ють, виганяють з хати. Назар мій помер торік. Коли помирав, я навколійши просила в нього пробачення. Не пробачив, заплющив очі і все. Як мені жити далі? Дорога народна цілителько, допоможіть!

Олена К.

- Шановна пані Олено, дякую за вашу сповідь. Так, життя у вас

було, м'яко кажучи, не легке. Однак, погодьтеся, у своїх бідах у більшості випадків винні ви. Адже ні злидні, ні інші життєві труднощі не можуть стати причиною, щоб зруйнувати чужі життя, втрутитися у програму Бога.

Дуже шкода, що так сталося у вашому житті. Однак ви зробили перший, важливий крок - розкалися у власних гріхах. Оленко, часто сповідайтеся, причащайтеся, вимолюйте у Бога пробачення. Можливо, спробуйте пожити у монастирях, відвідати намолені місця. І ще б вам радила дізнатися, як склалася доля у Марійки. Якщо вона жива, вам неодмінно потрібно вимолити прощення у неї.

Дорогі читачки, я вкотре повторюю, не можна будувати своє життя, шлюб на чужому горі. Більше того, ніколи не ображайте сиріт!

РЕКЛАМА

P.S. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимось із вашими листами до бережанських цілителів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любою Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.